

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 148: Forslag til lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen.

Af familie- og forbrugerministeren (Lars Barfoed).

(Fremsat 26/1 2006. Første behandling 9/2 2006. Betænkning 20/4 2006. Anden behandling 27/4 2006).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 112 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til udenrigsministeren og statsministeren:

»Hvilke oplysninger kan regeringen give om EU's optagelsesforhandlinger med Tyrkiet, og hvordan vil regeringen sikre, at de alvorlige betænkeligheder ved optagelse af Tyrkiet i EU, som statsministeren, udenrigsministeren og mange andre danske og udenlandske iagttagere har givet udtryk for i forløbet op til den 3. oktober 2005, indgår med tilstrækkelig vægt under forhandlingerne?«

Af Morten Messerschmidt (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Søren Espersen (DF), Christian H. Hansen (DF), Martin Henriksen (DF), Pia Kjærsgaard (DF), Hans Kristian Skibby (DF) og Peter Skaarup (DF).

(Forespørgslen anmeldt 27/10 2005. Fremme af forespørgslen vedtaget 2/11 2005).

Kl. 14.10

Begrundelse

Morten Messerschmidt (DF):

Dansk Folkeparti har rejst denne forespørgselsdebat, fordi EU i øjeblikket holder en tænkepause, og fordi især ét spørgsmål trænger sig på, nemlig spørgsmålet om tyrkisk medlemskab.

For os i Dansk Folkeparti er der ingen tvivl om, at det er vigtigt for Vesten inklusive Danmark at have et godt forhold til Tyrkiet. Men det spørgsmål, som man skal forholde sig til, er, hvilken strategi man kan anvende for at få det gode forhold, og for os at se er det et chancerytteri at gå i retning af medlemskab for Tyrkiet ud fra den betragtning, at det er fuldstændig illusorisk at tro, at et samfund som Tyrkiet kan leve op til de krav og de betingelser, der stilles til et EU-medlemsland. Derfor kan vi kun frygte den reaktion, som vil komme fra Tyrkiets side, når man på et tidspunkt alligevel vil være nødt til at sige nej.

Det er helt klart, at de standarder, som findes i Tyrkiet, er uacceptable, og at der ikke er meget, der går i den rigtige retning. Mange prøver på at lave et skønmaleri af Tyrkiet, så det kommer til at se ud, som om reformerne er i fuld gang, og at det hele er på vej i den demokratiske retning, men det er ikke det sande billede af Tyrkiet.

Tyrkiet er for meget, meget store dele af samfundets vedkommende et samfund, der overhovedet ikke har gennemgået den udvikling, som

man har set i Ankara, Istanbul og de øvrige større byer. Det er et samfund, hvor kvindeundertrykkelsen er massiv, hvor grove menneskeretlighedskrænkelser er dagligdag, og hvor befolkningen ikke føler den tilknytning til demokratiet, som er nødvendig for et medlemskab af EU. Derfor har vi rejst denne forespørgselsdebat i forhåbning om, at statsministeren og udenrigsministeren vil fremlægge regeringens syn på forhandlingerne med Tyrkiet, og hvordan regeringen ser perspektivet for Tyrkiet, især set i lyset af de enorme problemer, Tyrkiet har med at leve op til de almindelige kriterier for medlemskab.

Vi har lige gennemgået Muhammedkrisen, hvor Tyrkiet meget klart tog stilling og dermed fuldstændig dementerede ideen om, at det skulle være en brobygger mellem civilisationerne. Det har jo været det afgørende argument for tilhængerne af tyrkisk medlemskab, at landet skulle være en brobygger mellem den vestlige og den islamiske civilisation, men med den tyrkiske ambassadørs signatur på brevet til statsministeren har Tyrkiet endegyldigt placeret sine ben i den islamiske lejr – i den lejr, hvor religiøse doktriner står over sekulær lov, i den lejr, hvor demokratiet er mindre vigtigt end islam – og det er klart, at sådanne samfund kan man ikke have med i EU.

Det skal være mine indledende ord i forespørgselsdebatten i dag, og jeg ser frem til at høre, hvad statsministeren og udenrigsministeren kan berette om deres visioner.

Formanden:

Tak til hr. Morten Messerschmidt. Så er det statsministeren for at besvare forespørgslen.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det Europæiske Råd besluttede som bekendt på sit møde den 16. 12. december 2004 at indlede optagelsesforhandlinger med Tyrkiet.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at allerede den såkaldte associeringsaftale mellem det daværende EF og Tyrkiet, som blev indgået helt tilbage i 1963, stillede i udsigt, at Tyrkiet eventuelt senere kunne blive optaget i det europæiske samarbejde. Den afgørende beslutning blev imidlertid truffet, da Tyrkiet blev tildelt kandidatstatus på EU-topmødet i Helsinki i 1999. Det betød konkret, at når Tyrkiet opfyldte det politi-

ske Københavnskriterium, som det hedder, kunne der for Tyrkiet som for andre kandidatlande blive indledt forhandlinger om medlemskab af EU.

Kl. 14.15

På baggrund af en omfattende reformproces i Tyrkiet vurderede EU-Kommissionen i sin 2004-rapport, at Tyrkiet i tilstrækkelig grad opfyldte det politiske Københavnskriterium, og derfor anbefalede Kommissionen, at der blev indledt optagelsesforhandlinger. Det Europæiske Råd tilsluttede sig i december 2004 denne anbefaling fra EU-Kommissionen. Forudsat at Tyrkiet opfyldte visse nærmere bestemte krav, kunne optagelsesforhandlinger indledes i oktober 2005. Danmark tilsluttede sig denne holdning, og det skete på basis af en bred opbakning i Folketingets Europaudvalg.

Men jeg vil ikke på nogen måde lægge skjul på, at tyrkisk EU-medlemskab er et vanskeligt spørgsmål og også indeholder en række dilemmaer. Det er velkendt, at der mange steder både i Danmark og en række andre EU-lande er skepsis over for tyrkisk medlemskab af EU, og derfor er den fortsatte udvidelse af EU da også et naturligt emne under EU's tænkepause.

Det er vigtigt, at vi lytter til befolkningerne, og det er vigtigt, at vi sikrer dialogen med befolkningerne; men samtidig skal EU stå ved sine løfter. Det er jo selve grundpillen i et forpligtende internationalt samarbejde som det, vi ønsker i Europa. Vi skal heller ikke glemme, at der er væsentlige strategiske interesser forbundet med Tyrkiets tilnærmelse til EU.

Samtidig med beslutningen om at indlede forhandlinger med Tyrkiet fastlagde Det Europæiske Råd også de overordnede elementer i en opstrammet ramme for fremtidige optagelsesforhandlinger. Denne opstrammede ramme tager hensyn til erfaringerne fra femte udvidelsesrunde, og denne opstrammede ramme udstikker en forsvarlig og kontrolleret ramme for forhandlingerne.

Lad mig minde om nogle af elementerne i den opstrammede ramme: en nødbremse med mulighed for at afbryde forhandlingerne, hvis udviklingen på f.eks. menneskerettighedsområdet eller de grundlæggende frihedsrettigheder går tilbage; strammere krav for at åbne og lukke forhandlingskapitler med fokus på gennemførelse i praksis af reformer; mulighed for lange overgangsperioder, undtagelser, særordninger eller permanente sikkerhedsmekanismer, hvor der specifikt peges på områder som fri bevæge-

lighed for personer, strukturpolitik og landbrug; og endelig klar hensyntagen til de finansielle aspekter af et kandidatlands tiltrædelse af EU. Det er klart, at det fælles mål for forhandlingerne er medlemskab af EU, men det bliver understreget, at forhandlingerne er en åben proces, og at vi ikke kan garantere resultatet på forhånd.

Ved optagelse af et nyt medlem i EU skal der tages fuldt hensyn til alle Københavnskriterierne, og disse Københavnskriterier fastslår, at det er en forudsætning for medlemskab, at kandidatlandet har stabile institutioner, som garanterer for demokrati, retsstatsforhold, menneskerettigheder samt respekt for mindretal og beskyttelse af mindretal. Det er en betingelse, at kandidatlandet har en velfungerende markedsøkonomi samt evne til at klare konkurrencepresset og markedskræfterne i EU, og det er en betingelse, at kandidatlandet er i stand til at påtage sig medlemskabsforpligtelserne og har en administrativ kapacitet til effektivt at anvende og gennemføre gældende EU-ret.

Kl. 14.20

Det er også sådan, at i så vel EU's som kandidatlandenes almindelige interesse skal EU's evne til at optage nye medlemmer indgå i overvejelserne. Det vil altså sige, at det ikke er nok, at Tyrkiet opfylder alle betingelserne. EU skal også være parat til at optage Tyrkiet.

Nu er forhandlingerne med Tyrkiet startet. Vi er blot ved starten af, hvad der vil blive en lang forhandlingsproces, og så vel EU som helhed som Danmark vil som hidtil nøje overvåge udviklingen i Tyrkiet under forhandlingsprocessen med Tyrkiet.

Jeg synes også, det er vigtigt at gøre opmærksom på, at hvis Tyrkiet en dag skal blive medlem af EU, er det nødvendigt, at Tyrkiet gennemgår en omfattende reformproces. Det vil kræve grundlæggende reformer af det tyrkiske samfund på mange centrale områder. Tyrkiet skal gennemføre mere end 80.000 sider EU-lovgivning i tyrkisk lov, og derfor er det også vigtigt at være opmærksom på, at hvis det sker, vil det i givet fald være et helt anderledes Tyrkiet end det, vi kender i dag.

Formanden:

Tak til statsministeren.

Jeg gør lige opmærksom på, at vi ikke giver plads til korte bemærkninger, før vi er færdige med besvarelsen af forespørgslen og går i gang med forhandlingen.

Så er det udenrigsministeren for at besvare forespørgslen.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Som statsministeren nævnte, indledtes optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet den 3. oktober 2005.

Der blev i Rådet forhandlet til det sidste om den præcise udmøntning af Det Europæiske Råds beslutning vedrørende forhandlingsrammen for Tyrkiet, som var udstukket i december, og fra dansk side er der god grund til tilfredshed med resultatet. Rammen fastlægger en stram og forsvarlig proces. Statsministeren har allerede nævnt nogle hovedelementer i forhandlingsrammen, men lad mig dog tilføje nogle.

Forhandlingerne er en åben proces, hvis resultat ikke kan garanteres på forhånd. Før Tyrkiet kan blive medlem af EU, skal Københavnskriterierne opfyldes fuldt ud; heri indgår EU's såkaldte absorptionskapacitet. Hvis Tyrkiet ikke kan eller ikke vil leve op til de mange konkrete betingelser for EU-medlemskab, skal det sikres, at Tyrkiet gennem de stærkeste mulige bånd forankres fuldt ud i de europæiske strukturer. Det vil sige, at EU under alle omstændigheder vil søge at fastholde Tyrkiet på reformkursen, og dette støtter regeringen naturligvis helhertet.

Helt enkelt formuleret drejer forhandlingsprocessen sig om at sikre, at Tyrkiet lever op til EU's fælles love, regler og krav. Forhandlingsrammen giver mulighed for anvendelse af kriterier, de såkaldte benchmarks, for lukning og åbning af de enkelte forhandlingskapitler, hvor det måtte være relevant. Fra dansk side lægger vi vægt på, at der stilles klare krav om, hvad Tyrkiet skal leve op til i forbindelse med de enkelte kapitler. Det er selvfølgelig i både EU's og Tyrkiets egen interesse.

Den løbende forhandlingsproces er meget teknisk. Den omhandler de enkelte politikområder i EU-samarbejdet ned i mindste detalje, og det skal jeg ikke trætte med her. Et væsentligt element vil være at opnå enighed om, hvilke overgangsperioder og undtagelser m.v. der skal gælde i tilfælde af tyrkisk medlemskab af EU.

Det fastslås i forhandlingsrammen, at der kan overvejes lange overgangsperioder, undtagelser, særordninger eller permanente beskyttelses-klausuler. Der er altså mulighed for at etablere helt konkrete beskyttelsesforanstaltninger på de områder, hvor det kan være nødvendigt. Denne mulighed er f.eks. til stede i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, hvor vi jo alle-

rede i forbindelse med den seneste udvidelsesrunde indførte særlige foranstaltninger for otte af de nye medlemslande. Det understreges også i forhandlingsrammen, at der skal tages højde for de finansielle aspekter af Tyrkiets tiltrædelse i den relevante finansieringsramme, og at forhandlingerne først kan afsluttes, når der er fastlagt en finansieringsramme for EU for perioden efter 2014.

Overvågning af Tyrkiets efterlevelse af sine forpligtelser vil spille en afgørende rolle. Det er Tyrkiets egne fremskridt, der vil bringe forhandlingerne videre. Fremskridtene vil i henhold til forhandlingsrammen navnlig blive målt i forhold til Københavnskriterierne om ikke mindst menneskerettigheder og demokrati, men også de økonomiske og lovgivningsmæssige krav til Tyrkiet, og de vil blive målt i forhold til Tyrkiets utvetydige tilsagn om at gøre en indsats for gode relationer med nabolandene og om at bilægge eventuelle grænsestridigheder i overensstemmelse med princippet om fredelig bilæggelse af tvister.

Tyrkiet skal fortsat støtte bestræbelserne på i FN-regi at opnå en samlet løsning på Cypersproblemet og fremskridt hen imod normalisering af de bilaterale forbindelser mellem Tyrkiet og alle EU-lande, herunder republikken Cypern. Desuden skal der lægges vægt på opfyldelse af Tyrkiets forpligtelser i henhold til EU-associeringsaftalen og gennemførelsen af det reviderede tiltrædelsespartnerskab.

Kl. 14.25

Tiltrædelsespartnerskabet mellem EU og Tyrkiet indeholder flere hundrede prioriteter på kort og mellemlang sigt. Tyrkiet skal udarbejde en handlingsplan for udmøntning af partnerskabet, og det vil være med til at sikre, at Tyrkiets tiltrædelse i EU kun kan ske i fuld respekt for Københavnskriterierne.

Nu er tiltrædelsesforhandlingerne startet, og Tyrkiet skal vise, at landet kan leve op til Københavnskriterierne. Tyrkiet skal vise konkrete fremskridt. Landet skal videreføre de politiske reformer, f.eks. vedrørende menneskerettigheder, og det skal overtage EU's fælles love og regler. Det er imidlertid ikke nok, at Tyrkiet vedtager de nødvendige lovforslag. Den vedtagne lovgivning skal også gennemføres i praksis, og der vil til efteråret blive taget bestik af situationen, for så vidt angår væsentlige spørgsmål af betydning for Tyrkiets tilnærmelse til EU. Der bliver altså her naturlig lejlighed til at inddrage Europaudvalget i drøftelserne.

Jeg har her skitseret en del af betænelighederne, problemerne og udfordringerne ved Tyrkiets tilknytning til EU, men det er imidlertid også vigtigt at være opmærksom på fordelene. En af fordelene er de positive effekter for os alle af en vækstøkonomi med et stort potentiale, og en anden fordel er knyttet til geostrategiske hensyn, herunder styrkelsen af EU's globale vægt og rolle. Jeg vil også nævne sikring af bedre energiforsyningsveje til Europa, der jo vil blive et af fremtidens problemer, og konsolidering af en demokratisk rollemodel for den muslimske verden, der vil bidrage til stabiliteten i EU's nærområde og dermed i sidste ende til vores alles sikkerhed.

Endelig er det nok så vigtigt, at tyrkisk medlemskab af EU forudsætter, at EU er i stand til at optage Tyrkiet som medlem. Kommissionen skal bistå med overvågning og anbefalinger på dette område, og det er selvfølgelig Rådet, der i sidste ende vurderer, om denne betingelse for medlemskab er opfyldt. Det vil efter al sandsynlighed tage mange år, før vi skal tage stilling til dette spørgsmål, men samlet set mener jeg, at forhandlingerne med Tyrkiet hviler på et solidt og forsvarligt grundlag.

Forhandling

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for besvarelsen.

Vi har jo hørt før, at der er to massive hensyn at tage: for det første at knytte Tyrkiet sikkerhedspolitisk til Vesten og for det andet EU's absorptionskraft, som man kan sige er et modsatrettet synspunkt. Det er jeg sådan set fuldstændig enig i, der er ikke noget, som skiller Dansk Folkeparti og regeringen på det område ... Hvad er det for en larm, er det højtaleren?

Formanden:

Det er ytringsfriheden.

Morten Messerschmidt (DF):

Nå, det er ytringsfriheden. Den savner de i Tyrkiet, men så er det godt, vi kan demonstrere, at vi har den i Danmark.

Det, som nu er spørgsmålet, er jo, hvordan man opnår den sikkerhed, regeringen så gerne vil have. Sagen er jo, at alle, der ved noget om tyrkiske forhold, ved, at det er enormt store og vanskelige reformer, landet skal gennemgå, hvis

det skal være muligt at leve op til kriterierne for et EU-medlemskab.

De spørgsmål, som jeg mangler svar på fra både statsministeren og udenrigsministeren, er: Hvilken reaktion kan vi forvente fra Tyrkiets side, når vi bliver tvunget til at sige nej, fordi vi må se i øjnene, at de reformer, som er nødvendige, ikke kan gennemføres i det muslimske Tyrkiet? Og hvad sker der, når vi må konkludere, at EU ikke kan absorbere et land med 82 millioner muslimske indbyggere, der på nogle områder bliver den største medlovgiver og på nogle områder får vetoret over EU's lovgivning? Hvilken reaktion vil vi se fra Tyrkiets side? Jeg frygter, at vi vil se den reaktion, at Tyrkiet vender sig væk fra Vesten, og det er der ingen der har nogen interesse i.

Problemerne i Tyrkiet er markante, lige fra forfølgelsen af religiøse mindretal – jøder og kristne – og kurdere til en udpræget sympati for islamisk fundamentalisme. Vi har senest set det i analyseinstituttet PIO's opgørelse over sympati for terrorisme i Tyrkiet, hvor omkring 20 pct. tilkendegiver at have sympati eller forståelse for selvmordsaktioner, og vi har set, at over 40 pct. mener, at islam som sådan skal spille en rolle i verden – noget, der blev meget konkret eksemplificeret, da vi hørte Abdullah Gül, den tyrkiske udenrigsminister, meget klart afslå at være mægler mellem Vesten og islam i den såkaldte Muhammedkonflikt.

Vi ved, at Tyrkiet har markante problemer med at overholde basale frihedsrettigheder som ytringsfrihed, forsamlingsfrihed, kønnenes ligestilling og basalt demokrati. Det er ikke mere end 10 år siden, at Tyrkiet, den tyrkiske befolkning stemte en dybt fundamentalistisk regering til magten, Refah Partisi, der efterfølgende fik kendt sit regeringsprogram i strid med menneskerettighederne ved Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg.

Kl. 14.30

I øvrigt er den nuværende premierminister i Tyrkiet tidligere medlem af Refah Partisi, og det siger meget om den udvikling, der foregår i Tyrkiet. Og det siger meget om den umulige opgave, det er at gøre Tyrkiet til et vestligt samfund, et samfund, som kan leve op til de kriterier, man stiller til medlemslande i EU.

Jeg skal derfor på vegne af Dansk Folkeparti fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget afviser tyrkisk medlemskab af EU, idet det bemærker, at Tyrkiet ikke inden for en overskuelig fremtid kan forventes at gennemgå en sådan modernisering, så landet kan leve op til de krav, der stilles til medlemskab. Et forpligtende samarbejde som EU må nødvendigvis forudsætte en både politisk og kulturel ensartethed, hvilket Tyrkiet åbenbart ikke har i forhold til resten af EU.

På den baggrund erklærer Folketinget, at forhandlingerne med Tyrkiet aldrig skulle have været igangsat. Den reaktion, der kan komme fra Tyrkiet, når optagelsesforhandlingerne ikke fører til det ønskede resultat, vil næppe være ønskelig. I denne forbindelse erindrer Folketinget om, at flere medlemslande allerede har lovet deres befolkninger folkeafstemning om spørgsmålet. Folketinget opfordrer den danske regering til at gøre det samme.

Endelig understreger Folketinget, at det er vigtigt at knytte Tyrkiet til Vesten, hvorfor regeringen opfordres til at arbejde for gode handels-, forsvars- og sikkerhedspolitiske relationer til landet.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 65).

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandling.

Så er det fru Charlotté Antonsen som ordfører.

Charlotte Antonsen (V):

Tyrkiets optagelsesforhandlinger om EU-medlemskab gik i gang i 2005. Det skete, efter at Tyrkiet i 1999 under den daværende Nyrupregering blev anerkendt som kandidatland. Realistisk set vil der gå mindst 10-15 år, før Tyrkiet kan blive medlem af EU. Dertil kommer, at der kan blive tale om overgangsordninger, hvor Tyrkiet ikke er fuldt med på alle politikområder. Det skyldes, at Tyrkiet er et stort og relativt fattigt land.

Som andre ansøgerlande skal Tyrkiet naturligvis leve op til Københavnskriterierne, der jo er et antal politiske og økonomiske kriterier. Det vil sige, at for at Tyrkiet kan blive fuldt medlem, skal man bl.a. respektere menneskerettigheder og mindretal. Økonomisk skal Tyrkiet være i stand til at gennemføre alle de EU-regler, der gælder i samarbejdet.

Det siger sig selv, at spørgsmål om godt miljø og gode arbejdsmiljøbestemmelser er politiske tiltag, som det ikke er helt billigt at gennemføre, når det skal gennemføres for alle tyrkere. Men det er en nødvendig forudsætning for medlemskab af EU, at ansøgerlande overtager hele den allerede gennemførte politik.

På topmødet for EU's regeringschefer i december 2004, som blev udmøntet af udenrigsministrene året efter, blev der for Tyrkiets vedkommende tale om en yderligere opstrammet forhandlingsramme, hvor der, som udenrigsministeren lige har været inde på, kan blive tale om overgangsordninger, undtagelser, særordninger eller permanente beskyttelsesklausuler. Kort fortalt: Forhandlingerne er startet, men der vil gå lang tid, før de kan afsluttes.

Kl. 14.35

Geografisk udgør Tyrkiet overgangen mellem Europa og Asien. Af strategiske årsager har Tyrkiet derfor været et vigtigt medlem af NATO i alle årene. Vi har haft gavn af de tyrkiske tropper, der i NATO-regi har medvirket til at sikre frihed og fred i vor del af verden.

Det ændrer dog ikke ved, at Tyrkiet som medlem af EU ser ud til at bekymre mange mennesker. Og det forhold er da også medvirkende til, at vi i EU går langsomt frem med optagelsen af Tyrkiet. Når vi har startet optagelsesforhandlingerne, er det altså også, fordi det er i egen interesse, at Tyrkiet politisk og økonomisk nærmer sig Europa.

I den seneste tid har Muhammedsagen stået højt på dagsordenen. Den sag er et godt eksempel på, at det er godt at have Tyrkiet på vores side. Tyrkiet viser, at det er muligt at være muslim og demokrat samtidig. Der er nemlig ikke tale om, at nogle ekstreme muslimer opildner til, at vi i den vestlige verden er imod muslimer i al almindelighed. Nej, det, der er afgørende, er ikke, om et land bekender sig til den ene eller den anden religion. Det, der er afgørende, er, om landet er demokratisk.

Tyrkiet skal altså tilnærme sig EU, fordi det er i vores egen interesse, at det store demokrati mellem Europa og Asien orienterer sig mod os. Det er bedre at have Tyrkiet som ven end som fjende.

Også økonomisk er det klart i vores interesse, at Tyrkiet kommer med, fordi det dermed udvider det indre marked. Vi har lige for nylig set tal på, at østudvidelsen alene har givet os op imod 35.000 nye arbejdspladser her i Danmark. Så det, at medlemskredsen udvides, spiller altså også

en rolle økonomisk, fordi vores afsætningsmuligheder forbedres.

Nogle er bekymrede over, at vi i EU kommer til at overføre store midler til Tyrkiet. Det bliver der ikke tale om. Det er nemlig ikke muligt i EU, fordi der er en budgetbegrænsning på 1 pct.

Det er heller ikke forventeligt, at tyrkiske kontanthjælpsmodtagere vil oversvømme os, som nogle taler om. Den frie bevægelighed i EU er nemlig betinget af, at man enten kan forsørge sig selv som studerende eller pensionist, eller at man har fået et almindeligt job i det land, man ønsker at opholde sig i.

Bekymringen hertillands hænger nok bl.a. sammen med, at vi har mange tyrkere i Danmark, der kommer fra de allerfattigste dele af Tyrkiet, hvor f.eks. analfabetisme er et stort problem. Det gøres der heldigvis en indsats mod i Tyrkiet, og derfor vil det problem forhåbentlig blive mindre med årene.

Jeg vil godt afslutningsvis henvise til, hvad statsministeren lige har sagt i sin tale, nemlig at der kommer til at gå mange år, før Tyrkiet kan blive medlem af EU, og på det tidspunkt vil der være tale om et andet Tyrkiet end det, vi kender i dag.

Og så vil jeg gerne på vegne af Venstre, Socialdemokraterne og De Konservative fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer,

- at forhandlingerne med Tyrkiet om medlemskab af Den Europæiske Union er indledt,
- at grundlaget er Københavnskriterierne og en opstrammet og forsvarlig forhandlingsramme som fastlagt af Rådet for Den Europæiske Union på mødet den 3. oktober 2005,
- at målsætningen er tyrkisk medlemskab af EU, men at forhandlingerne er en åben proces, hvis resultat ikke er givet på forhånd, og hvor der også skal tages hensyn til EU's evne til at optage nye medlemmer (absorptionskapacitet).

Folketinget opfordrer regeringen til fortsat at medvirke til at sikre en stram og forsvarlig forhandlingsproces med Tyrkiet.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 66).

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg skal lige bede ordføreren blive stående.

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Nu taler ordføreren om de sikkerhedspolitisk gode ting, der vil være ved et medlemskab.

Kl. 14.40

Men hvis vi nu lige forholder os til forhandlingsprocessen, så nævnte statsministeren, at Tyrkiet skal implementere 80.000 siders lovgivning. Vi ved, hvordan menneskerettighedskrænkelserne er massive i Tyrkiet. Vi ved, hvordan den islamistiske fundamentalisme spiller en afgørende rolle i Tyrkiet, på trods af at det ellers er indskrevet i forfatningen, at man ikke må have med islamisme at gøre. Vi ved, at Tyrkiet er besættelsesmagt i EU på Nordcypern. Med andre ord ved vi, at der er nogle enormt store vanskeligheder for Tyrkiet for bare at skabe sig den mindste mulighed for at få medlemskab af EU.

Der vil jeg bare gerne høre: Hvilken reaktion forestiller ordføreren sig fra Tyrkiets side, når eller hvis EU engang bliver nødt til at sige: Det her fører ingen vegne, vi kommer aldrig i mål, fordi vanskelighederne, der skal overvindes, ganske enkelt er for massive?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Altså, det er jo svært at sige, hvad den proces, der nu er indledt, slutter med, men som det er fremgået, har vi jo indledt nogle forhandlinger med Tyrkiet med henblik på medlemskab. Det er selvfølgelig ikke her i starten af forhandlingerne givet, at forhandlingerne lykkes og Tyrkiet kan blive medlem.

Nogle af de ting, hr. Morten Messerschmidt peger på, er da problemer, som er, som det bliver sagt, ganske vanskelige, og derfor er det bestemt ikke det letteste land at optage i Europa. Det er jo også derfor, vi forventer, at der vil gå i hvert fald 10 år, før Tyrkiet kan blive medlem, og så kan det endda være et medlemskab, som ikke er fuldt og helt, så det er en lang proces. Tyrkiet har stadig væk mange problemer foran sig.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen så kunne jeg godt tænke mig at høre: Tror ordføreren, at det også er den opfattelse, som man render rundt med i Tyrkiet, at et medlemskab ikke er givet?

Hvis man ser, hvordan debatten er i Tyrkiet, har Tyrkiet jo i den grad fået nogle forventninger stillet i udsigt, både med hensyn til landbrugs- og strukturstøtteordningerne, den fri arbejdsmarkedsbevægelighed og en lang række andre områder, som det da er klart at tyrkerne har en forventning om at de vil få adgang til, når nu de hele tiden skal reformere deres samfund, ændre det i forhold til, hvordan de egentlig oprindeligt havde indrettet sig.

Jeg tror ikke, at de massive vanskeligheder med menneskerettighederne, med demokrati, med kønnenes ligestilling, med hele udenrigspolitikken kan ændres, for det handler om, at Tyrkiet fundamentalt set er et anderledes samfund end resten af Europa. Det er et samfund, der bygger på islam.

Det, jeg spørger om, er bare: Når nu de her forventninger på et eller andet tidspunkt bliver gjort til skamme – for det er jeg fuldstændig overbevist om vil ske – når den afvisning kommer, tror ordføreren så ikke, at man kunne få netop den reaktion, som ordføreren ønsker at undgå ved de her forhandlinger, og at man derfor faktisk fra start af skulle have sagt: Vi laver et privilegeret partnerskab i stedet for et egentligt medlemskab?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

For det første forstår jeg slet ikke, at hr. Morten Messerschmidt er så bekymret over, at Tyrkiet kan blive medlem, hvis hr. Morten Messerschmidt tror på det, han selv går og siger. For det står klart for os alle sammen, at Tyrkiet bl.a. skal opfylde Københavnskriterierne for at kunne blive medlem. Det vil sige, at det skal være et demokrati, man skal respektere menneskerettighederne, man skal respektere minoriteter, så hvis hr. Morten Messerschmidt troede på, hvad han selv sagde, så var der slet ikke nogen grund til bekymring, for, ja, så kommer de jo ikke med i EU.

Hr. Morten Messerschmidt er også inde på, om vi i sidste ende kan komme til at skubbe Tyrkiet fra os. Det er jo lige præcis det, vi lægger op til ikke at gøre, for noget at det, vi også har besluttet, i forbindelse med at vi startede optagelsesforhandlingerne, er, at man kan forestille sig en tilnærmelse, som ikke er identisk med et fuldt medlemskab. Så vi er allerede inde på en tankegang om, at et samarbejde med Tyrkiet, der er tættere end det, vi har i dag, selvfølgelig

er en mellemløsning, hvis ikke Tyrkiet til punkt og prikke lever op til alle kravene.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Svend Auken som ordfører.

Svend Auken (S):

Jeg vil starte med at sige tak til hr. Morten Messerschmidt, fordi han har rejst den her forespørgsel. Jeg synes, det er rigtigt, at vi netop benytter tænkepausen til at tage fat på alle de vanskelige spørgsmål i forbindelse med det europæiske samarbejde, herunder også hvor grænserne skal gå.

Nu diskuterer vi Tyrkiet i dag. Der er også en relevant diskussion om resten af Vestbalkan, der er diskussionen om Belarus på et tidspunkt, diskussionen om Ukraine, de kaukasiske stater osv., men det er klart, at debatten om Tyrkiets fremtid i tilknytning til EU er en vigtig diskussion.

Må jeg også, selv om det måske er usædvanligt, sige tak til statsministeren for en, synes jeg, både afbalanceret og klog besvarelse af forespørgslen. Også tak til udenrigsministeren. Jeg synes, det var to rigtig gode svar, vi fik fra regeringen.

Kl. 14.45

Der er ingen tvivl om, at spørgsmålet om Tyrkiets medlemskab er et af de allerallervanskeligste spørgsmål overhovedet for Europa. På den ene side er det tydeligt for enhver, at der er meget, meget store gevinster knyttet til, at Tyrkiet bliver integreret i det europæiske samarbejde, meget store politiske, menneskelige og økonomiske gevinster. På den anden side kan enhver, der kender til det tyrkiske samfund og forholdene i Den Europæiske Union, se, at der også er meget, meget store problemer.

Så vi står altså her over for en afgørelse, hvor konsekvenserne af både et ja og et nej er meget, meget store. Og derfor er det jo kun rimeligt og fornuftigt, at man fra de europæiske institutioners side, EU's topmøder, udenrigsministermøder osv., har sagt: Lad os nu give os selv den fornødne tid til at få undersøgt alle aspekter. Lad os tage de kriterier, vi har stillet op for tyrkisk medlemskab, alvorligt, hvad enten det gælder spørgsmålet om stabile institutioner, demokrati, retsstat, menneskerettigheder, respekt for og beskyttelse af mindretal; eller det gælder spørgsmål om markedsökonomi og økonomisk styrke til at klare konkurrencen i det indre marked; el-

ler det gælder spørgsmålet om evnen til at kunne indoptage de mange tusinde sider EU-ret i det tyrkiske system; eller det gælder det spørgsmål, som Venstres ordfører med rette gjorde en del ud af, og som også både stats- og udenrigsministeren understregede, nemlig EU's egen evne til at kunne optage Tyrkiet i Den Europæiske Union.

Der er for mig ingen tvivl om, at det, at man fra 1987 i de toneangivende tyrkiske partier har knyttet håb til et medlemskab af Den Europæiske Union, i sig selv har haft en overordentlig gavnlig indflydelse på udviklingen i Tyrkiet: afskaffelse af dødsstraf, civil kontrol med militæret, bedre sikring af mindretal, kurdisk som skolesprog, bedre beskyttelse af mindretal i Tyrkiet, fremskridt hen imod større ligestilling mellem kønnene og en langt mere moderat fremtræden fra de religiøst ortodokse kredses side. Man kunne en gang imellem ønske sig, at de religiøst ortodokse kredse i Danmark var lige så tilbageholdende, som de er i Tyrkiet.

Der er sket betydelige fremskridt i Tyrkiet, men alle og enhver ved, at selv om disse fremskridt er sket, så er der stadig væk kolossale problemer. Og de knytter sig ikke bare til Tyrkiet. De knytter sig også til det forhold, at samarbejdet i Europa er mere skrøbeligt, end man normalt forestiller sig.

Så vi giver fuld tilslutning til den beslutning, der blev truffet i oktober sidste år. Vi synes, det er fint, at der er en seriøs forhandlingsproces i gang. Vi mener, at det er meget vigtigt, at man er meget åben i den proces. Vi betoner ligesom statsministeren og udenrigsministeren de fire særlige betingelser, særlige vilkår, der blev sat op. De giver os fuld sikkerhed for, at den proces ikke løber fra os, og vi vil i hvert fald ikke i Socialdemokratiet ved allerede nu at tage stilling enten for eller imod kortslutte den forhandlingsproces, der er indledt.

Derfor vil jeg slutte med at sige, at vi helhæjret kan bakke op om det forslag til vedtagelse, som fru Charlotte Antonsen også på mit partis vegne har fremsat her i dag.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Ordføreren nævner et par konkrete områder, hvor han mener at der er gennemført reformer i Tyrkiet. Han nævner konkret straffelovsområdet og retten for det kurdiske mindretal til at få undervisning på sit eget sprog. Der kunne jeg godt tænke mig at spørge, om ikke hr. Svend Auken

er opmærksom på de straffesager, som er rejst imod bl.a. Orhan Pamuk, den kendte forfatter, og andre for at kræve tilbagebetaling fra Cypern, for at sige, at man skal se i øjnene, at man i forbindelse med første verdenskrig begik folkemord på armenierne.

Kl. 14.50

De straffesager er altså rejst efter artikler i den straffelov, der er nu, den reformerede straffelov, der blev gennemført i april sidste år. Er det et udtryk for, at reformerne går i den rigtige retning? Er det et udtryk for, at man respekterer ytringsfriheden, pressefriheden, når man under den straffelov, som hr. Svend Auken omtaler som en god reform i retning af Vesteuropa, rent faktisk kan rejse disse straffesager?

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Nej, alle de ting, som hr. Morten Messerschmidt nævner, er jo eksempler på, at man ikke er kommet langt nok, at der stadig væk er store problemer. Men de er jo ikke udtryk for, at tingene ikke bevæger sig i den rigtige retning. Vi har samarbejde, endda meget tæt samarbejde, med en række lande, som gør ting, som vi ikke bryder os om i Danmark – også i relation til ytringsfriheden.

Ja, der sker sågar ting i Danmark, som mange af os ikke bryder os om, f.eks. retssager mod journalister, som viderebringer oplysninger om vurderinger, inden Danmark gik i krig i Irak osv., det er jeg meget kritisk indstillet over for. Men det er jo ikke ensbetydende med, at man ikke godt kan anerkende den andens demokratiske sindelag.

Lad mig nævne forholdet til Japan: Japan har nægtet at – havde jeg nær sagt – sige undskyld for krigsforbrydelserne op til anden verdenskrig, på samme måde som Tyrkiet desværre ikke endnu klart har udtrykt beklagelse af sit medansvar for det, der skete med armenierne i 1915 osv. Så der er masser af ting, der endnu skal rettes, men jeg synes ikke, det er rigtigt at sige, at de ikke bevæger sig i den rigtige retning.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Nu står Japan jo ikke lige foran et medlemskab af EU, så jeg vil godt vende tilbage til Tyrkiet og nogle af de andre konkrete ting, som hr. Svend Auken nævner, f.eks. kurderne. Det kan jo ikke være hr. Svend Auken ubekendt, at den tyrkiske højesteret har forbudt lærerforeningen, fordi der

i programmet netop stod, at enhver skulle have ret til at blive undervist på sit modersmål, herunder også kurdisk.

Det kan jo heller ikke helt være hr. Svend Auken ubekendt, at der foregår nogle ret kradsede ting i Østtyrkiets øjeblikket, hvor man prøver meget hårdt at slå ned på de kurdere, som sådan set bare kræver, at deres fundamentale menneskerettigheder overholdes. Det er jo ikke ligefrem et udtryk for, at man sådan har indtaget en menneskerettighedsrespekterende retorik eller linje, på trods af at man altså ligger i en forhandlingsituation med EU.

Det samme gør sig i øvrigt gældende i forhold til de reformer, der er sket inden for undervisningssektoren, hvilket vel heller ikke kan være hr. Svend Auken ubekendt, altså at man har ligestillet islamskoler, koranskoler med verdslige skoler i forhold til optagelse på universiteter og lignende ting. Det er jo ikke et udtryk for, at man går i en sekulær retning. Det er et udtryk for, at man går i en fundamentalistisk retning.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Nu er Danmark jo den eneste stat i Vesteuropa, faktisk vel den eneste stat i EU, hvor der er en officiel statsreligion. Det er vi, og derfor er vi vel alligevel et demokratisk, åbent og godt samfund, som man kan tage frem.

Jeg tror, at hr. Messerschmidt gør klogt i, inden han bruger kurderne for voldsomt i sin argumentation mod forhandlingerne med Tyrkiet om optagelse i EU, at spørge, hvad kurderne selv synes. Der er nemlig gennemført opinionsundersøgelser, der viser, at 85 pct. af alle kurdere varmt støtter Tyrkiets optagelse i EU. Så det er netop set i det perspektiv vigtigt at understrege, at det er til fordel for mindretallet i Tyrkiet, at der pågår de her forhandlinger.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det fru Helle Sjelle som ordfører.

Helle Sjelle (KF):

Hvis man betragter EU's historie, er der tale om en fantastisk udvikling fra ruinerne af anden verdenskrig til det tætte og forpligtende økonomiske og politiske samarbejde, som vi har i dag. For mig er det europæiske samarbejde et storslået politisk projekt, der i flere årtier har sikret vækst og fremgang, men først og fremmest fred,

fordragelighed og forståelse mellem de europæiske folk, der har forskellige kulturer, sprog og traditioner.

For nylig optog EU ti nye øst- og centraleuropæiske stater og udviskede dermed de ar, som den kolde krig havde efterladt på det europæiske kontinent. Det er en udvidelse, vi alle kan være glade for og stolte af.

Kl. 14.55

Udvidelse af EU har været en stor drivkraft i helingen af det europæiske kontinent. Fremadrettet har vi imidlertid en kæmpemæssig udfordring. Efter årtiers tøven har vi nu valgt at indlede optagelsesforhandlinger med Tyrkiet. Lad mig kort nævne nogle af problemerne. Vi taler om et land, som økonomisk halter bagefter, et land, som i mange år har undertrykt basale frihedsrettigheder, som nægter at anerkende Cypern, og som formentlig befolkningsmæssigt vil overhale Tyskland inden for de næste år og dermed blive den største stat i EU, hvis landet bliver optaget.

Bla. af de grunde er tyrkisk medlemskab af EU et meget vanskeligt spørgsmål, og blandt befolkningerne i stort set alle EU-lande er der en meget dyb skepsis med hensyn til optagelsen af Tyrkiet. Det er forståeligt nok, og der er da heller ikke nogen tvivl om, at det bliver en lang og svær forhandlingsproces. Hvis Tyrkiet vil gøre sig forhåbninger om en dag at være en del af EU, må landet gennemføre en række særdeles vidtgående reformer. Vi taler om en grundlæggende forandring af det tyrkiske samfund, og det er naturligvis en proces, der tager tid, selv om Tyrkiet har udviklet sig positivt gennem de seneste år.

Tiltrædelsesforhandlingerne er som sagt startet med udgangspunkt i den opstrammede forhandlingsramme, som Det Europæiske Råd fastlagde i december 2004. Det er vores opfattelse, at forhandlingsrammen udgør et godt og sikkert fundament for forhandlingerne om tyrkisk medlemskab.

Først og fremmest mener vi, at det er yderst hensigtsmæssigt, at der i forhandlingsrammen er indbygget en nødbremse, så forhandlingerne kan afbrydes, hvis udviklingen på menneskerettighedsområdet eller inden for frihedsrettighederne går den forkerte vej. Det er et punkt, vi Konservative lægger stor vægt på. Det må og skal være helt tydeligt, at der på nuværende tidspunkt ikke er nogen garanti for, at Tyrkiet bliver medlem af EU.

Derudover mener vi, at det er fornuftigt, at forhandlingsrammen indeholder mulighed for lange overgangsperioder, særordninger, undtagelser og permanente sikkerhedsmekanismer. For os er det naturligt, at en eventuel optagelse vil være forbundet med en række overgangsperioder og særordninger.

Der er dog ingen tvivl om, at tyrkisk medlemskab af EU har en række potentielle fordele også for Danmark og de andre EU-lande. Det er fordele, der ikke bare knytter sig til handel og vækst, men også er sikkerhedspolitiske fordele på grund af landets geografiske placering.

Det er således vores håb, at Tyrkiets reformproces vil inspirere andre muslimske lande til at gennemføre demokratiske reformer, så vi dermed kan få skabt en fredelig udvikling i Mellemøsten. Men vi har naturligvis ingen sikkerhed for, at tyrkisk EU-medlemskab vil få den gunstige virkning.

Det er klart, at en eventuel optagelse af Tyrkiet i EU vil øge EU's tyngde i den globale økonomi, hvor vi sammen må gøre os gældende over for andre store lande som Kina, Indien og USA. Men for at opnå den fordel er det også nødvendigt, at den tyrkiske økonomi vokser meget betragteligt.

Vi Konservative glæder os over, at Tyrkiet nu er kommet så langt i deres reformproces, at optagelsesforhandlingerne er en realitet. Men vi understreger, at Københavnskriterierne skal være opfyldt til punkt og prikke, før der kan blive tale om optagelse. Det vil bl.a. sige, at landet skal have stabile institutioner, som garanterer menneskerettigheder og beskyttelse af mindretal, at landet skal have en velfungerende markedsøkonomi, og ikke mindst at landet skal have administrativ kapacitet til at anvende og gennemføre gældende EU-ret, sådan at landet er i stand til at påtage sig medlemsforpligtelserne.

Samtidig skal alle fremtidige udvidelser af EU vurderes på baggrund af EU's absorptionskapacitet. EU's evne til at blive større uden at miste effektivitet og dynamik er en fuldt ud legitim bekymring, som er en del af Københavnskriterierne. I realiteten betyder det kriterium, at EU kan være nødsaget til at udskyde de fremtidige udvidelser, hvis der er altovervejende grunde til at tro, at EU for nærværende ikke kan håndtere flere nye medlemmer. Absorptionskriteriet skal tages alvorligt.

Vi er enige i, at det er hensigtsmæssigt at måle Tyrkiets fremskridt i forhold til landets støtte til en løsning på Cypernproblemet og lan-

dets indsats for gode relationer til nabolandene samt opfyldelse af Tyrkiets forpligtelser i henhold til EU-Tyrkiet-associeringsaftalen og gennemførelse af det reviderede tiltrædelsespartnerskab. Det er meget vigtige områder.

Afslutningsvis skal jeg sige, at vi glæder os over, at regeringen støtter EU's intentioner om at bevare stærke bånd til Tyrkiet, selv om landet måske ikke kan eller ikke ønsker at leve op til betingelserne for medlemskab, for derigennem at støtte og fastholde landet i reformprocessen. Et tæt partnerskab med Tyrkiet er under alle omstændigheder til fordel for Danmark og EU.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg noterede mig, at også fru Sjelle taler om absorptionskapaciteten, og det synes jeg selvfølgelig er godt. Og jeg noterede mig også, at ordføreren siger, at den skal tages alvorligt.

Men derudover får vi jo ikke rigtig andet at vide, for det er jo åbenbart, at man netop ikke tager den alvorligt fra Konservatives side. Man vurderer overhovedet ikke, om EU så kan absorbere Tyrkiet. Det eneste, man gør, er at sige, at vi skal vurdere, om EU kan absorbere Tyrkiet, men man foretager ikke vurderingen. Derfor vil jeg i al simpelhed spørge: Hvad er den konservative indstilling til det? Kan EU, som det ser ud i dag – eller vi kan godt sige et EU med 27 lande – tage Tyrkiet ind, et land med omkring 80 millioner muslimer? Er det absorberbart, så at sige, ifølge den konservative tankegang?

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Som flere andre ordførere også tidligere har været inde på, er det jo ikke i dag, lige nu og her, vi står over for at skulle optage Tyrkiet. Der kommer til at gå en del år, før vi overhovedet kommer i den situation, at Tyrkiet vil være i stand til at opfylde de forpligtelser, som landet nu skal for at kunne blive en del af EU. Når det så er sket, skal der oven i købet også ske det, at EU enstemmigt skal beslutte, at man ønsker at optage landet i EU. Så jeg mener, at der går et stykke tid, før vi egentlig skal se på det spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Det har jeg også forståelse for. Jeg synes, det er helt naturligt, at man selvfølgelig ikke kan svare på, hvordan verden ser ud om 50 eller 100 år. Og

på et eller andet tidspunkt kan det også være, at Tyrkiet bliver et ordnet samfund, det er jeg helt åben over for.

Men når man nu taler så varmt om absorptionskapaciteten, må man vel også være i stand til at vurdere, om EU skal kunne optage et land som Tyrkiet med 82 millioner indbyggere, heraf omkring 80 millioner muslimer. Det er sådan, som tallene vil komme til at se ud om 10 år, ikke i dag, hvis vi ser på befolkningsfremskrivningerne og den slags. Man må vel have en holdning til, om et så stort land med en så helt anderledes kultur kan optages i EU. Det kan man vel ikke bare sådan skyde til hjørnespark og sige: Det er noget ligegyldigt, som de, der kommer efter mig, må tage stilling til. Det må man have en holdning til.

(Kort bemærkning).

Helle Sjelle (KF):

Jeg prøver bestemt heller ikke at skyde det ud til hjørnespark. Det, der er fakta, er, at Tyrkiet skal leve op til Købehavnskriterierne, som også indebærer, at EU netop skal være i stand til at kunne optage Tyrkiet. Det er de kriterier, Tyrkiet skal leve op til, og det ville landet såmænd skulle, uanset om det stod og skulle optages den dag i morgen eller om en del år.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren, og så er det fru Lone Dybkjær som ordfører.

Lone Dybkjær (RV):

Fred og stabilitet i vor region er det vigtigste argument for EU, og det er også det vigtigste argument for Tyrkiets optagelse. Jeg tror, vi kan sige, at EU er det største fredsskabende projekt eller i hvert fald blandt de største fredsskabende projekter i verdenshistorien, og det er det, vi skal fortsætte med udvidelsen med bl.a. Tyrkiet og også andre lande.

Hvorfor er det så klart? Det er det, fordi EU's udvidelse har været Unionens største succes, fordi det har skabt demokrati, det har sikret menneskerettigheder, og det har gjort op med forældede økonomiske systemer og totalitære regimer. Det skyldes, at EU stiller krav. Man kan ikke bare blive medlem. Man skal opfylde nogle kriterier, før man kan blive medlem, og hvis ikke man kan opfylde de kriterier, så er der ikke noget medlemskab.

Derfor foregår der også i Tyrkiet i de her år en lang række reformer. Medielovgivningen er ble-

vet liberaliseret, pressefriheden er styrket, dødsstraffen er afskaffet, ytrings- og forsamlingsfriheden er udvidet, og militæret har alt andet lige fået en mindre politisk rolle, end det tidligere har haft. Medlemskabet af EU er den bedste garanti for, at landet vedbliver med at være demokratisk og stabilt. Det er det, vi har set i de central- og østeuropæiske lande. Hvis det samme sker for Tyrkiet, kan vi sikre, at en endnu større del af regionen går ind for demokratiet og sikrer, at der fortsat er fred.

Efter den 11. september er der opstået en øget polarisering mellem den vestlige verden og islam, og EU kan faktisk være det kit, der binder den muslimske og kristne verden sammen i et fællesskab præget af regler, demokratiske beslutninger og respekt for menneskerettigheder. EU kan skabe tillid mellem forskellige religioner og kulturer, og i den tillidsskabende proces er Tyrkiet en vigtig del. Tyrkiet kan være med til at bygge broerne, om man vil, mellem vor del af verden og den anden verden, kort sagt.

Kl. 15.05

Det er også klart, at optagelsen af Tyrkiet vil blive en meget lang proces, hvilket mange har været inde på, og hvor vi nok må tænke anderledes, end vi har gjort i forhold til optagelsesforhandlingerne med de tidligere lande.

Men det er vigtigt for Det Radikale Venstre at understrege, at EU ikke er en religiøs forening, og derfor kan det, at Tyrkiet er et muslimsk funderet land, aldrig blive et argument for udelukkelse. Men Tyrkiet skal selvfølgelig ligesom andre lande gennem en lang proces overbevise Europa om, at demokrati og respekt for menneskerettighederne og retsstaten ikke kun er formelt vedtaget, men også virker i praksis.

Jeg synes, det var glædeligt, at de danskere, der var til stede ved den høring, der var i weekenden, også for et flertals vedkommende gik ind for Tyrkiets optagelse som medlem, og at kun en tredjedel afviste tanken. Og det er selvfølgelig ikke Tyrkiet, som vi ser det i dag, men det er Tyrkiet med demokrati, retssikkerhed og orden i menneskerettighederne. Det er det, der er afgørende, også for den diskussion, der var i weekenden, og det er også det, der er afgørende for de lande, der skal optages.

Jeg synes også, det var meget glædeligt, at tilhørerne ikke vægtede det religiøse. Det er netop en understregning af, at EU ikke er en religiøs forening, men det er en, om man vil, politisk forening baseret på demokrati, menneskerettigheder osv.

Med hensyn til forslaget til vedtagelse er Det Radikale Venstre ikke medforlagsstillere. Vi havde sådan set ønsket et lidt andet forslag til vedtagelse end det, som regeringspartierne og Socialdemokratiet har fremsat, for vi synes, at der er for meget negativitet i det. Vi synes også, at Tyrkiet skal gennem store processer og ændringer, før Tyrkiet kan blive medlem, men det er vigtigt at understrege, at de kan blive medlemmer, hvis de er klar til det.

Så er det også klart, at der er lande, der har folkeafstemninger om Tyrkiets medlemskab. Det har vi ikke i Danmark. Men jeg synes også, at høringen i weekenden viste, at hvis man har en god og fornuftig demokratisk debat om selv så vanskelige emner som Tyrkiet, kan man faktisk godt flytte på tingene, og det var det, jeg oplevede skete i weekenden.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg er utrolig begejstret for, at fru Lone Dybkjær roser den demokratiske debat, der var under folkehøringen her i weekenden, for så forstår jeg også, at det da må komme som en helt logisk følge af den skamrosning, at man så selvfølgelig også holder en folkeafstemning om, hvorvidt Tyrkiet skal optages i EU. Man kan jo ikke på den ene side stå og rose en demokratisk debat og på den anden side sige, at befolkningen i øvrigt ikke skal have lov til at bestemme noget. Det må jo hænge sammen, at man både diskuterer noget og i sidste ende også har en medbestemmelsesret.

Derfor vil jeg bare høre, om ikke det, fru Lone Dybkjær siger, skal forstås sådan, at nu går Det Radikale Venstre altså ind for at holde en folkeafstemning om det her spørgsmål, ligesom i øvrigt både Frankrig og Østrig har talt om at ville gøre.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det afgørende for Det Radikale Venstre er, at Tyrkiet ikke kommer ind i en særposition. Der har ikke været nogen folkeafstemninger om optagelsen af nogen af de andre lande, og derfor finder vi heller ikke, at der skal være en folkeafstemning om Tyrkiets optagelse.

Så er det ikke rigtigt, når hr. Morten Messerschmidt siger, at der ikke er nogen medbestemmelsesret. Der er i meget høj grad en medbestemmelsesret, for det danske Folketing skal jo ratificere og skal sige ja eller nej til Tyrkiets opta-

gelse, og som bekendt er det vælgere, der vælger det danske Folketing, og herigennem kan man altså også vælge politikere som hr. Morten Messerschmidt, der absolut er modstandere af Tyrkiets optagelse.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg ved ikke, om det var en opfordring, men hvis det var, så vil jeg da gerne kvittere for den.

Vi hører i fru Lone Dybkjærs tale, at hun taler om EU og Tyrkiet og om Tyrkiet som det kit, der skal binde de to civilisationer sammen.

Jeg vil i al fredsommelighed spørge, om det er gået fuldstændig hen over hovedet på ordføreren, at vi har været igennem det, som i folkemunde er blevet kaldt Muhammedkonflikten, og om det er gået fuldstændig hen over hovedet på Det Radikale Venstre, at Tyrkiet faktisk meget klart har taget stilling i den sag; at man faktisk gav sin ambassadør i Danmark instruks om klart at bede den danske statsminister om at afvise ytringsfriheden, pressefriheden, at Abdullah Gül, den tyrkiske udenrigsminister, meget klart afviste overhovedet at kunne være sådan en bro, for selvfølgelig måtte Tyrkiet høre til i den islamiske verden.

Jeg går ud fra, at ordføreren også har fulgt med i den sag, og derfor spørger jeg: Spiller sådan noget overhovedet ikke ind i refleksionen og ind i de der lidt flommede ord om, at nu skal Tyrkiet være broen, der kan skabe fred imellem civilisationer?

Kl. 15.10

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Flommeriet vil jeg helt overlade til spørgeren og blot sige, at der selvfølgelig ikke er nogen dansk politiker, som ikke er vidende om diskussionerne om Muhammed. Det har jo optaget sindene i ganske lang tid.

Jeg er derimod ikke enig i spørgerens konklusioner om, at det her har drejet sig om ytringsfrihed, og det er der jo en diskussion om. Spørgeren og jeg er ikke enige om det. Vi mener, at det er en afvisning af en dialog, der er sket, og at det er derfor, der har været en konflikt.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg forstår ikke helt, at ordføreren siger, at det er et meget negativt forslag til vedtagelse, der er

lagt frem her. Man henviser til, at grundlaget er Københavnskriterierne. De blev fastlagt, da fru Dybkjærs parti og mit parti var i regering sammen.

Der henvises til Det Europæiske Råds mandat, som er meget positivt, og som fru Dybkjær selv har ønsket vi ligefrem skulle citere ordlyden fra, som jeg har forstået det. Endelig henviser man til, at målsætningen er, at Tyrkiet kan optages i EU, men at der også er et hensyn til, om EU kan klare den meget store mundfuld, som det er. Som fru Lone Dybkjær vil vide, er det en af betingelserne, som blev formuleret i København, at dette, at man udvidede, ikke måtte påvirke vores mulighed for at styrke vores samarbejde yderligere.

Så jeg kan ikke se, at der er noget negativt i de her formuleringer. Jeg håber da meget, at Det Radikale Venstre vil støtte det her forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det Radikale Venstre vil stemme for forslaget, og det undrer ikke mig, at hr. Svend Auken ikke kan forstå det, for hr. Svend Auken er jo medforlagsstiller, og vi har valgt ikke at være medforlagsstiller. Det skyldes, at vi ikke synes, at man skal blive ved med at understrege, at EU's absorptionskapacitet selvfølgelig skal være til stede. Det skal den altid. Men vi ved også udmærket godt, at det ikke er noget, man i den grad fremhævede og fremhævede, dengang vi havde udvidelsen med de ti lande, som i øvrigt har et befolkningstal af Tyrkiets størrelse.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg forstår ikke, hvorfor man er ringere til at forstå noget, fordi man er forlagsstiller til en tekst. Jeg synes, det er en meget positiv tekst, en afbalanceret tekst, og jeg er glad for, at Det Radikale Venstre kan stemme for forslaget.

Der er jo sket noget siden 1993. Det har ikke været så nemt endda at absorbere de ti nye medlemsstater. Jeg har den opfattelse, at det har været en meget positiv oplevelse for det europæiske samarbejde, men det har jo også stillet os på en prøve. Jeg tror, vi klarer prøven, men det har ikke været helt enkelt.

Jeg tror, fru Dybkjær vil give mig ret i, at når vi ser på perspektivet med Ukraine, Belarus og Kaukasusstaterne osv. sammen med Tyrkiet og Vestbalkan, så er en samlet vurdering vel den, at

det var meget forudseende, at man i 1993 under dansk formandskab, oven i købet med en radikal udenrigsminister som pennefører, fastlagde absorptionskriteriet som et af de kriterier, der skulle være opfyldt, før udvidelsen skulle finde sted.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg tror, jeg har sagt det en gang: Det er altså Tyrkiet, vi diskuterer. Der blev ikke snakket så voldsomt meget om absorptionskapaciteten, da det drejede sig om de central- og østeuropæiske lande. Det er en forudsætning, for det er klart, at den skal være til stede.

Det, vi siger, er, at Tyrkiet skal have nøjagtig samme behandling som de andre lande, også rent oratorisk. Derfor synes vi, at vi kan stemme for forslaget til vedtagelse, men at det ikke er den måde, vi selv ville have formuleret det på.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Fru Lone Dybkjær sagde i sit svar til hr. Morten Messerschmidt, at Muhammedkrisen ikke handler om ytringsfrihed. Det er der ikke noget overraskende i, for vi ved godt, at fru Lone Dybkjær og Det Radikale Venstre har det synspunkt.

Men nu er der bare det ved det, at det var et svar på et spørgsmål, som ikke drejede sig om fru Lone Dybkjærs synspunkter, men om præsident Erdogans synspunkter. Det er jo ham, der har sagt, at ytringsfriheden må begrænses, når det drejer sig om religiøse spørgsmål, når det drejer sig om krænkelse af profeten. Derfor var ordførerens svar lidt goddag mand økseskaft. Det er, som om fru Lone Dybkjær er så forelsket i sine egne problemstillinger og synspunkter, at hun ikke kan høre, hvad det er, præsident Erdogan siger.

Kl. 15.15

Finder fru Lone Dybkjær ikke, at det er temmelig væsentligt, at Tyrkiets præsident erklærer, at ytringsfriheden må have grænser, når vi kommer til det religiøse?

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Ting skal jo ses i en større sammenhæng. Det ved hr. Jesper Langballe også. Det, der er afgørende i den her sammenhæng, er jo sådan set, at Tyrkiet ikke bliver medlem i dag, men bliver medlem på et senere tidspunkt, hvis de opfylder Københavnskriterierne.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Et senere tidspunkt. Må jeg spørge i den her forbindelse, hvad fru Lone Dybkjærs tidshorisont er, når vi taler om kulturelle forskelle mellem Tyrkiet og EU eller Vesteuropa. Det er altså 1.500 år siden, at Muhammed cementerede en kulturforskelle, som er langt, langt ældre end ham. Så siger man nu, at o.k., det Tyrkiet, der kommer ud af det her, når forhandlingerne er forbi, er et helt andet Tyrkiet.

Der vil jeg så godt spørge fru Lone Dybkjær: Hvis vi nu kunne enes om, at vi her ikke regner i decennier, men i millenier, ville der så ikke være god mening i at sige, at de optagelsesforhandlinger såmænd godt kunne vente 600-700 år?

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg forstod på partiets ordfører, at selv det ikke var hans perspektiv. Det er et andet Tyrkiet, vi snakker om. Det er et Tyrkiet, som i dag ikke opfylder EU-betingelserne, men hvis det skal optages, så skal det opfylde EU-betingelserne. Jeg tror altid, der vil være kulturelle forskelle. Spørgsmålet er, om Tyrkiet vil opfylde de kriterier, der skal til, for at de kan blive medlemmer af EU. Det er det afgørende.

Om der så er den ene eller den anden religion, om der er den ene eller den anden kulturforskelle – og det vil der være – tror jeg også kan være berigende i modsætning til hr. Jesper Langballe. Det, der er afgørende for mig og for Det Radikale Venstre, er, at kriterierne opfyldes. Det er derfor, vi er begejstrede for EU-projektet, fordi vi tror, at det kan være med til at ændre lande.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Tyrkiet i dag er et meget anderledes Tyrkiet end det Tyrkiet, vi så og bevidnede for 10 år siden. Hvorfor er det så anderledes? Det er der to årsager til. Den ene er det indre pres, for tyrkere er ikke så forskellige fra os andre, de vil gerne have demokrati, og der er kæmpet en lang kamp i Tyrkiet for demokratiske rettigheder og for beskyttelse af mindretal. Det har været en hård og en vanskelig kamp, men den er ført internt i Tyrkiet.

Den anden årsag er perspektivet ved et medlemskab af EU. Vi har som folkevalgte i alle de europæiske lande været med til at vedtage masser af resolutioner, der fordømte anvendelse af tortur i Tyrkiet, fordømte undertrykkelse af mindretalsrettigheder, fordømte kvindediskrimination.

Men hvad er det, der egentlig har flyttet noget? Er det de resolutioner? De har desværre ikke flyttet ret meget. Det, der virkelig har flyttet noget, er perspektivet om medlemskab af EU. Vi mener, og vi ønsker, at Tyrkiet skal være medlem af EU. EU har forpligtet sig til en forhandlingsproces, og vi mener, det er vigtigt, at EU lægger alle kræfter i, for at det bliver en vellykket og konstruktiv forhandlingsproces, der ender med, at Tyrkiet bliver medlem af EU.

Hvorfor? Ja, i virkeligheden af de samme grunde, som gjorde, at andre i sin tid skabte EU. Fordi man så nødvendigheden af at knytte landene tættere sammen for at skabe fred og stabilitet, for at undgå blodige krige. EU er jo skabt i efterdønningerne af en af de to helt store destruktive krige, der gennemrystede det europæiske kontinent i det 20. århundrede.

Vi mener, at Tyrkiet som medlem er en fredsskabende faktor. Vi ønsker også Tyrkiet med af hensyn til demokratiet, for at få et demokratisk Tyrkiet, og der mener vi, at medlemskab er det perspektiv, der er en meget vigtig brik i at få fremmet demokratiet.

KL 15.20

Så mener vi også, at når denne proces forhåbentlig lykkes, så vil vi få et Tyrkiet, som fremstår som et totalt dementi af det, nogle ønsker gennem begreber som kamp mellem civilisationer.

Kan et muslimsk domineret land være demokratisk? Ja, naturligvis. Det vil være et flot manifest at have et sådant land som medlem af EU, og det vil være, som jeg sagde, et dementi af dem, der taler for og bliver ved med at gentage »a clash of civilizations«, modsætningen mellem civilisationer.

Er det ikke for stor en opgave? Det er en stor opgave, men der, hvor opgaven især er stor, er faktisk i Tyrkiet. Det er Tyrkiet, der skal gennem hele processen med at ændre sine retsreformer, og noget er sket, ganske meget er faktisk sket med i praksis at sikre, at pressefriheden er der, at yttringsfriheden er der, at forsamlingsfriheden er der, at sikre, at man har retsreformer, der i praksis og naturligvis ikke kun på papiret sikrer, at man har demokratiske rettigheder, alt det,

som vi betragter som fuldstændig fundamentalt i et demokratisk samfund.

Er der ikke noget at frygte? Min største frygt er, hvis det her ender med, at Tyrkiet ikke bliver medlem af EU. Hvad så med alle de tyrkiske medborgere, som kunne tænkes at ville tage til Europa for at arbejde i Europa? Når vi kommer frem til det tidspunkt, hvor vi forhåbentlig skal stå her i Folketinget og sige ja til, at Tyrkiet bliver medlem, så vil vi formentlig også stå i den situation, at vi har brug for øget indvandring i Danmark. Det er i dag nærmest et fyord at tale om. Vi taler om det aldrende samfund, vi taler om velfærdsreformer, vi taler om behovet for, at der kommer flere ud på arbejdsmarkedet. Vener, se det i øjnene, en del af de mennesker vil komme fra andre lande, herunder fra Tyrkiet, og det er godt, for bånd mellem mennesker skaber en fredeligere verden.

Så til det forslag til vedtagelse, der er fremsat. Vi vil stemme ja til det. Men vi har ikke ønsket at være medforslagsstillere på det. Det skyldes, at vi synes, det har fået en skæv vægtning. Vi synes, at der står stram, stram, stram for mange gange. Det står faktisk tre gange. Ja, det er en stram proces. Det er en meget vigtig proces, men vi mener, at det er vigtigt, når man formulerer en tekst – i hvert tilfælde hvis man siger, at man vil være med til at formulere et forslag til vedtagelse – at man så også sender de positive signaler, som ligger i at arbejde konstruktivt for, at Tyrkiet rent faktisk ender med at blive medlem af EU.

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil godt kvittere for ordførerens indlæg. Der er altså ikke nogen større inspiration end at høre en socialist tale. Sjældent føler man sig så bekræftet i, at man er påkrævet her i Folketinget.

Når nu fru Anne Grete Holmsgaard taler om, at tyrkerne gerne vil demokrati, at Erdogan gerne vil demokrati, så vil jeg bare gerne høre, om ordføreren måske vil forholde sig til, hvad Erdogan har udtalt til New York Times den 31. oktober 2002, sektion A 3, hvor han siger, citat: You cannot be secular and a Muslim at the same time. Citat slut.

Jeg mener, det er jo trods alt ret klar tale. Det hører så lige med til historien, at Erdogan jo ikke bare er premierminister for Tyrkiet, men også er tidligere medlem af Refah Partisi, som fik sit program kendt i strid med menneskerettighederne ved Menneskerettighedsdomstolen. Det

er vel også en domstol, der har en vis betydning for en socialists ideologi.

Derfor vil jeg gerne bede ordføreren om at forholde sig til, at man ikke kan være muslim og sekulær på samme tid.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu er det jo sådan, at Erdogan har sagt ja. Han har sagt ja til, at hans land skal leve op til de kriterier, der er i Københavnskriterierne, og det, der er besluttet af Det Europæiske Råd, for at Tyrkiet kan blive medlem. Sådan er det.

Hvis alt allerede havde været sådan, at Tyrkiet i dag levede op til de kriterier, så havde vi jo haft en helt anden situation end den, vi har. Vi ved godt, at Tyrkiet ikke lever op til det i dag. Vi ved godt, at Tyrkiet er et land med i hvert tilfælde to ansigter: det moderne Tyrkiet, som vi ser, når vi er i Istanbul, eller når vi er i Ankara, og det ikkemoderne Tyrkiet, som vi ser, når vi er ude på landet.

Erdogan er premierminister i det her land, og det tager han selvfølgelig bestik af. Hvis det vil være den samme Erdogan, der ville stå og holde en tale som den, der blev refereret her, om 20 år, så ville den lyde ganske anderledes. Det er jeg faktisk temmelig overbevist om.

Kl. 15.25

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Men fru Anne Grete Holmsgaard kan jo ikke komme uden om, at der er ret afgørende problemer med demokratiet i alle muslimske lande, og at det altså også gør sig gældende for Tyrkiet.

Det er jo ikke mere end 10 år siden, at Refah Partisi kom i regering i Tyrkiet på et program, der var en krænkelse af menneskerettighederne. Det kan jo heller ikke være fru Anne Grete Holmsgaard ubekendt, at det direkte i den tyrkiske forfatning er indskrevet, at partier, der bygger på et fundamentalistisk program, ikke kan stille op til valgene. Og jeg mener, hvis ikke det var, fordi der i det tyrkiske samfund var sympatier for islamisme og for at omstyrte demokratiet, var der jo overhovedet ingen grund til at have en sådan formulering i den tyrkiske forfatning.

Så jeg synes faktisk, at fru Anne Grete Holmsgaard gør tyrkerne en meget alvorlig bjørnetjeneste ved bare fuldstændig at lukke øjnene for de store befolkningsgrupper, der i Tyrkiet altså følger sig som langt mere tiltrukket af den islami-

stiske udgave af islam end af demokratiet. Kan fru Anne Grete Holmsgaard ikke godt se, at der er et problem i det?

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg mener ikke, der er nogen tvivl om, at Tyrkiet ikke lever op til kravene til om at blive medlem i dag. Det mener jeg også at jeg har sagt meget tydeligt i mit ordførerindlæg.

Men hvem er det så, vi støtter i Tyrkiet? Vi støtter selvfølgelig alle de demokratiske kræfter, der er i Tyrkiet. Og det gør vi bedst ved at holde fast ved perspektivet om at forhandle med henblik på, at Tyrkiet kan optages i EU. Det er netop om nogen de fundamentalistiske kræfter i Tyrkiet, der ville klappe i deres hænder, hvis vi begyndte at sige: Nej, vi har fået andre tanker; vi vil alligevel ikke forhandle med Tyrkiet. Det vil være dem, der vandt i en sådan proces.

Derfor er det også ganske klart, at det er de demokratiske kræfter i Tyrkiet, der siger: Hold nu fast i denne her forhandling, sådan at vi i fællesskab kan udvikle Tyrkiet.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Rune Lund som ordfører.

Rune Lund (EL):

Denne her debat er faktisk ret nem. Man kunne egentlig opsummere den meget kort ved at sige: Tyrkiet er et land som alle andre – punktum; Tyrkiet skal leve op til de krav om menneskerettigheder og demokrati, som alle andre lande skal leve op til, for at blive medlem af EU – punktum.

I den forbindelse er det jo vigtigt, at det er det tyrkiske folk, der bestemmer, og den endelige beslutning om, hvorvidt Tyrkiet skal være fuldgældigt medlem af EU, bør træffes af det tyrkiske folk på en demokratisk måde. Jeg ville anbefale en folkeafstemning i den forbindelse, men det er op til Tyrkiet at afgøre det.

Uanset hvad, så må man være klar over, at det Tyrkiet, som engang eventuelt vil kunne blive medlem af EU, vil være et helt andet Tyrkiet end det, vi kender i dag.

Jeg vil så også sige, at Enhedslisten ikke kan anbefale Tyrkiet at blive medlem af EU. Jeg har svært ved at anbefale et medlemskab af en institution, en klub, som jeg selv og som Enhedslisten opfatter som værende ekstremt udemokratiske, en institution, som fungerer alt for meget

på pengenes og på de store selskabers præmisser.

Men det er hverken Enhedslisten eller Folketingets flertal her, som bør afgøre, om Tyrkiet kan blive medlem af EU. Hvis Tyrkiet lever op til kriterierne, og hvis Tyrkiet selv på demokratisk vis bestemmer det, så skal Tyrkiet selvfølgelig kunne blive medlem af EU, fordi Tyrkiet er et land som alle andre lande.

Det ændrer dog ikke ved det faktum, at Tyrkiet, som det ser ud i dag, ikke kan blive medlem af EU. Der er simpelt hen alt for store problemer med menneskerettigheder og demokrati. Vi snakker om undertrykkelse af kurderne; vi snakker om tortur i fængslerne; vi snakker om afhøringer med bind for øjnene; vi snakker om, at børn bliver udsat for de samme ting; vi snakker om en daglig undertrykkelse af et kurdisk mindretal i en situation, hvor vi også har en militærjunta i det såkaldte nationale sikkerhedsråd, som har den afgørende indflydelse, som har vetoret i afgørende politiske og økonomiske spørgsmål. Menneskerettighedskrænkelser bliver også gentagne gange dokumenteret af institutioner som Amnesty International og forskellige grupper, som arbejder i solidaritet med det kurdiske folk.

Der er altså meget, meget store problemer i Tyrkiet i dag både med at overholde menneskerettigheder og med demokrati. Og så længe de problemer ikke er løst, så kan Tyrkiet ikke blive medlem af EU.

Men jeg må dog også sige, at der i debatten om EU og Tyrkiet faktisk også er en hel del hykleri. Det nuværende EU er jo langt fra et paradys med hensyn til demokrati og menneskerettigheder.

Kl. 15.30

For det første fungerer EU selv langt fra demokratisk, og derudover ser vi jo også, at der både på EU-plan og i de enkelte medlemsstater er en række ikkedemokratiske initiativer og tiltag, der ikke møder nogen fordømmelse fra EU's side. Jeg kan f.eks. nævne, at den spanske stat ved flere lejligheder har lukket probaskiske aviser og partier, uden at EU har vist tilnærmelsesvis samme bekymringer for det demokratiske aspekt, som EU nu viser i forhold til kurdernes politiske rettigheder.

Jeg synes, det er godt, der bliver fokuseret på kurdernes politiske rettigheder, men jeg synes også, at man kunne kigge på et land som Spanien, når Spanien ikke overholder disse rettigheder.

Det fik ligeledes meget opmærksomhed i europæiske medier, da en kvindedemonstration i Istanbul op til 8. marts sidste år blev angrebet og gennemtævet af politiet.

EU klagede officielt over politibrutaliteten, og både Dansk Folkeparti, herunder fru Pia Kjaersgaard, og udenrigsministeren viste pludselig på dansk tv stor bekymring over politivold. Men ved G8-topmødet i Genova i sommeren 2001 blev en ung demonstrant skudt i hovedet to gange af politiet og bagefter kørt over.

Her skød politiet tåregaspatroner direkte efter demonstranter, præcis som det skete i Istanbul, og da G8-topmødet var ovre, stormede det italienske politi en skole, hvor aktivister overnattede, og gennemtævede de sovende aktivister.

Dengang havde EU ingen holdning til volden fra det italienske politi, og hverken udenrigsministeren eller fru Pia Kjaersgaard udtrykte bekymring over den brutale politivold.

Vi må også minde om, at Vesten har haft gode muligheder for at presse Tyrkiet i en mere demokratisk retning i de perioder, situationen har været værst. Landet har kontinuerligt været medlem af NATO siden 1952 og associeret medlem af EF siden 1963. De værste demokratiske anslag mod demokratiet og krænkelser af menneskerettigheder har fundet sted omkring militærkuppet i 1980 samt under borgerkrigen med PKK i perioden 1984-1999.

Men jeg vil slutte med det, jeg startede med at sige: Diskussionen er meget let. Tyrkiet er et land som alle andre lande, og Tyrkiet skal leve op til de krav, som alle andre lande skal leve op til for at blive medlem af EU.

Jeg vil så sige, at Enhedslisten ikke har tænkt sig at stemme for det forslag til vedtagelse, der er fremsat af Venstre, De Konservative og Socialdemokraterne. Det skyldes to ting.

For det første al den her snak om absorptionskapacitet. Der er en tendens til, at man prøver at pålægge Tyrkiet yderligere krav i forhold til de krav, man pålægger andre lande. Det er Enhedslisten uenig i. Tyrkiet er et land som alle andre lande.

Det andet er, at Enhedslisten synes, at Dansk Folkeparti rent ud sagt skal have en over nakken, og at Folketinget bør tage kraftig afstand fra Dansk Folkepartis måde at udtrykke sig på i debatten om Tyrkiet. Derfor vil jeg på vegne af Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget betragter Tyrkiet som et ansøgerland til medlemskab i EU på linje med alle andre lande, der søger om EU-medlemskab. Derfor skal Tyrkiet leve op til de krav om menneskeret-tigheder og demokrati, som alle andre ansøgerlande skal leve op til.

Folketinget mener, at Tyrkiet under de nuværende omstændigheder ikke kan blive medlem af EU. Det skyldes de manglende menneskeret-tigheder og militærets indflydelse på tyrkisk politik.

Et stop for undertrykkelsen af kurderne og kurdernes sprog, kultur og medier er en helt central forudsætning for tyrkisk medlemskab af EU.

Folketinget vender sig kraftigt imod de kræfter i Danmark, herunder Dansk Folkeparti, der prøver at puste til fremmedhad og fremmedhætz i debatten om tyrkisk medlemskab af EU.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 67).

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingerne.

Kl. 15.35

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg er helt enig med ordføreren i afstandtagen til fremmedhad osv., men tror han, at det, at Enhedslisten nu kræver, at vi allerede i dag siger nej til tyrkisk medlemskab – og, går jeg ud fra, afbryder forhandlingerne, hvorved Enhedslisten dermed er på linje med dem, der hetzer mod Tyrkiet – gør det lettere? Synes Enhedslisten i virkeligheden ikke, at det er den lidt pinlige rolle, man kommer til at indtage, ved at man deltager i hr. Morten Messerschmidts og andres afstandtagen på forhånd, inden vi er færdige med forhandlingerne om tyrkisk medlemskab?

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg kan sige, at Enhedslisten ikke går ind for at afbryde forhandlingerne med Tyrkiet. Men jeg har meget, meget svært ved at forestille mig, at man kunne acceptere et medlemskab ud fra den situation, vi ser i Tyrkiet i forhold til menneskeret-tigheder og militærets indflydelse på det såkaldte demokrati i Tyrkiet, som ved gud, eller

hvem man nu henviser til, har utrolig store mangler.

Jeg synes i virkeligheden, at det, der er problemet, er det forslag til vedtagelse, hr. Svend Auken er med på, som jo netop nævner det her om absorptionskapacitet, der netop har været meget fremført i debatten om Tyrkiet. Jeg synes faktisk, at det at fokusere så meget på det i hele diskussionen om Tyrkiets optagelse i EU ligesom er at pålægge Tyrkiet ekstra nye krav. Og der siger Enhedslisten jo: Tyrkiet er et land på linje med alle andre lande, og vi ønsker ikke, at der bliver pålagt ekstra krav.

Jeg synes faktisk, det er hr. Svend Auken, der har et problem med det forslag til vedtagelse, der ligger. Jeg synes, det er unødigt skeptisk, og jeg synes, at hr. Svend Auken måske kunne ændre sin holdning og stemme for forslaget her, som er mindre negativt over for Tyrkiet, og som samtidig også leverer en kraftig afstandtagen til den fremmedhætz og det fremmedhad i den her debat, som Dansk Folkeparti prøver at køre frem med.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Hr. Rune Lund siger, at hans forslag ikke er negativt over for Tyrkiet. Der står: »Folketinget mener, at Tyrkiet under de nuværende omstændigheder ikke kan blive medlem af EU.«

Hvad står der så i det af Venstre og De Konservative og Socialdemokratiet fremsatte forslag? Der står: »Målsætningen er tyrkisk medlemskab af EU.«

Hvad tror ordføreren vil blive oplevet som mest positivt? At målsætningen er et tyrkisk medlemskab af EU eller formuleringen: Folketinget mener ikke, at Tyrkiet kan blive medlem af EU under de nuværende omstændigheder?

Jeg er ikke et sekund i tvivl, men jeg har egentlig lyst til at stille ordføreren et spørgsmål: Hvordan tror ordføreren, at det vil påvirke kurdernes situation, den demokratiske udvikling, øget kontrol med militæret, fremskridt hen mod kønnenes ligestilling osv., hvis man på forhånd siger, at Tyrkiet ikke kan blive medlem, fordi de ikke opfylder disse betingelser – eller hvis forhandlingerne med dem afbrydes?

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Det, der står i det forslag til vedtagelse, som jeg har fremsat på vegne af Enhedslisten, er, at Tyrkiet under de nuværende omstændigheder ikke kan

blive medlem af EU. Jeg går da ikke i min vildeste fantasi ud fra, at hr. Svend Auken mener, at menneskerettighedssituationen i Tyrkiet, sådan som den ser ud nu – det tyrkiske militærs indflydelse på Tyrkisk politik – kan betyde, at det ville være o.k. at lukke Tyrkiet ind i EU nu.

Der sker ingen overholdelse af Københavns-kriterierne, eller der sker jo ingen overholdelse af de krav om menneskerettigheder og demokrati, der skal til for netop at blive medlem af EU. Jeg forstår simpelt hen ikke spørgsmålet, for spørgsmålet må jo næsten betyde, at hr. Svend Auken mener, at menneskerettighedssituationen i Tyrkiet er aldeles strålende, og at det tyrkiske militær åbenbart ikke er noget problem i forhold til den politiske proces.

Jeg vil stadig holde fast i, at Enhedslistens forslag til vedtagelse er mindre negativt over for Tyrkiet, for vi kommer ikke med alle mulige nye krav og al mulig snak om såkaldt absorptionskapacitet. Vi siger, som jeg også fremlagde i min ordførertale: Tyrkiet er et land på linje med alle andre lande, som søger om optagelse i EU – punktum.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Morten Messerschmidt som ordfører.

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg ved ikke rigtig, om jeg skal kvittere for det, hr. Rune Lund siger i forhold til den enighed, der er om problemerne med situationen i Tyrkiet, for jeg vil jo nødigt skaffe hr. Rune Lund problemer med sit bagland, og det lader til, at de kunne opstå, hvis sådan en som mig og Dansk Folkeparti kvitterer for det, som hr. Rune Lund siger. Så det tror jeg vil unnlade at gøre.

Kl. 15.40

Så vil jeg sige, at EU jo igennem mange år har optaget nye lande. I bidder har man udvidet medlemsskaren, og man har fået de positive konsekvenser, og man har måttet betale de omkostninger, som var forbundet med det. Sådan er det. Men man er både naiv og uforstandig, hvis man tror, at man kan sammenligne Tyrkiet med nogen som helst af de lande, som vi hidtil har optaget i EU.

For det første er det et land bestående af i dag omkring 70 millioner indbyggere, om 10 år omkring 82 millioner indbyggere og om 20 år givetvis endnu flere.

For det andet er det et samfund, der kulturelt og religiøst er baseret på islam med alle de pro-

blemer og modbydeligheder, det medfører. Når Amnesty International peger på et konsekvent problem med undertrykkelse og mishandling af kvinder, problem med æresdrab og de andre problemer, som vi kender fra islamiske samfund, så er det naturligvis ikke noget, der kan henføres til og forklares med den geografiske placering eller befolkningsstørrelse eller noget lignende. Det er noget, der alene kan forklares med den kulturelle identitet, som Tyrkiet er baseret på.

Det kan man ikke bare negligere. Der kan man ikke bare henvise til, at det jo gik godt med Polen, og at det jo gik godt med Østeuropa, og at det gik godt med Centraleuropa. Man er nødt til at tage de problemer alvorligt, og man er nødt til at se på de vanskeligheder, vi tidligere i historien har kunnet konstatere ved en provestlig indflydelse på islamiske lande.

Dansk Folkeparti ønsker ikke at skubbe Tyrkiet bort fra Vesten, bort fra Europa, men vi ønsker en model, hvor vi også med sikkerhed kan vide, at der er en vis stabilitet i samarbejdet i det Tyrkiet, som vi så indleder et samarbejde med. Jeg mangler altså stadig væk et svar på det helt åbenbare spørgsmål, det spørgsmål, som man egentlig burde have stillet sig selv, inden man i 1999 sagde ja til at anerkende Tyrkiet som ansøgerland, nemlig: Hvad hvis det går galt, hvad nu hvis ikke vi kan overbevise de 70 millioner muslimer om at skulle forkaste deres kulturgrundlag, hvad hvis vi nu ikke kan overbevise 100 pct. af indbyggerne i Tyrkiet om, at demokrati er godt, eller hvad nu hvis ikke vi kan overbevise de 20 pct., der i rapporten fra sidste år siger ja til terror, om, at terror er noget skidt?

Så er vi nødt til at afvise Tyrkiets medlemskab, og hvilken reaktion vil vi så få? Så vil vi netop stå i en situation, hvor vi kan risikere et Tyrkiet, der siger: Vi går mod øst, vi går mod Syrien, Saudi-Arabien, Irak og de nabolande, som i øvrigt statsministeren så rigtigt har peget på findes til Tyrkiet.

Det er ikke en situation, der er ønskelig for Vesten, hvis vi ønsker et nært tilknytningsforhold til Tyrkiet. Derfor er det ansvarsforflygtigelse bare at pege på, at det her er noget, vi skal tage stilling til i fremtiden. Det er udtryk for en fuldstændig kulturel uforstand, når man vælger at ignorere de enorme problemer, som der er i Tyrkiet, både i forhold til overholdelse af de basale frihedsrettigheder, i forhold til overholdelse af retsstatsprincipperne og i forhold til forståelsen for, hvad et demokrati er. Derfor holder

Dansk Folkeparti fast i, at det er en fuldstændig misforståelse at have indledt de her optagelsesforhandlinger med Tyrkiet.

Tyrkiet kan ikke inden for en overskuelig fremtid gennemgå en renæssance, som er det absolutte imperativ for, at man kan få et Tyrkiet, der kan optages i EU. Derfor er det at stikke tyrkerne blå i øjnene at blive ved med at tale om medlemskab.

Jeg appellerer stærkt til, at jeg får et svar på spørgsmålet: Hvad gør vi, hvis vi er nødt til at sige nej? Hvordan hindrer vi så, at Tyrkiet bevæger sig i den østlige retning? Jeg synes, at det svar har blæst i vinden i nu snart 2 timer, og det må være på tide, at man får et svar.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg skal lige bede ordføreren blive, for der er en kort bemærkning fra hr. Hüseyin Arac.

(Kort bemærkning).

Hüseyin Arac (S):

Jeg vil starte med at takke vores statsminister og udenrigsminister for en saglig, faglig og ærlig besvarelse af det her spørgsmål. Dansk Folkepartis ordfører, hr. Morten Messerschmidt, bruger hver eneste lille mulighed til at hakke på muslimer, på udlændinge, på tyrkere. Han overdramatiserer.

Jeg har lyttet til andre ordførere. De snakkede om sagen. Og vores ordfører, hr. Svend Auken, har sagt, at hvis tyrkerne opfylder Københavnskriterierne, er det o.k., og så kan vi fortsætte. Det er det, der er vores holdning.

Kl. 15.45

Jeg hørte, hr. Morten Messerschmidt nævnte, at der bor 80 millioner muslimer og 82 millioner tyrkere i Tyrkiet. I Sidste uge har jeg fået at vide, at der bor 65 millioner i Tyrkiet. Må jeg få at vide, hvor hr. Morten Messerschmidt har de 82 millioner tyrkere fra? Er det en overdramatisering, eller er det et rigtigt tal?

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Så vidt jeg er orienteret, har hr. Hüseyin Arac ikke været til stede her i salen i dag, og det er nok også derfor, at han ikke her hørt hele det statistiske materiale, der er blevet fremlagt.

Jeg kan henvise til FN's befolkningsfremskrivninger, de kan findes på forskellige FN-hjemmesider. Det officielle tal i øjeblikket er, at om 10 år, hvilket jo er det perspektiv, som de, der ønsker Tyrkiet som medlem af EU, taler om,

som jeg da har forstået det – det bliver i hvert fald ikke inden for 10 år – vil der være en befolkning på 82 millioner i Tyrkiet. Det er FN's tal.

Jeg ved ikke, om det er at overdramatisere. Jeg synes, det sådan set bare er at konkretisere.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Må jeg lige bede om lidt ro i salen, så vi kan høre, hvad der bliver sagt. Så er det hr. Hüseyin Arac for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Hüseyin Arac (S):

Mit andet spørgsmål: Alle partiernes ordførere har sagt, at de er meget interesserede i, at Tyrkiet opfylder de krav, og at Tyrkiet bliver mere demokratiseret, end det er nu, også med hensyn til sine mindretal. Vil Dansk Folkepartis ordfører besvare for os, om demokratiseringsprocessen vil gå hurtigere, hvis Tyrkiet har en mulighed for at komme i EU, eller om demokratiseringsprocessen vil gå i stå eller gå langsomt, hvis vi siger: I kan glemme alt om forhandlinger og forbedringer, vi vil ikke lukke jer ind, fordi I er muslimer?

(Kort bemærkning).

Morten Messerschmidt (DF):

Det er jo et utrolig centralt spørgsmål, som hr. Arac peger på her. Det, vi jo kan konstatere, er, at det går den gale vej. Det, vi kan konstatere, er, at vi står over for en regering i Ankara, som nu vil sætte begrænsninger for pressefriheden, ikke bare i eget land, men også i Europa generelt.

Det er i hvert fald et meget klart signal om, at man ikke ønsker at gå i demokratiets retning, at man ønsker at gå i en retning, hvor med Erdogan's ord, da han var her i landet for et halvt års tid siden, islam nødvendigvis må stå over pressefriheden, ytringsfriheden, hvis der er en form for koalition imellem de to elementer.

Det er et klokkeklart eksempel på, at demokratiets har meget vanskelige vilkår i Tyrkiet, lige så vel som hr. Hüseyin Arac, hvis han havde været til stede i salen, ville vide, at jeg gentagne gange har peget på, at det ikke er mere end 10 år siden, at Refah Partis sad i regeringskontorerne, et parti, der fik sit program kendt i strid med menneskerettighederne ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i Strasbourg. Og selv for hr. Hüseyin Arac og Socialdemokratiet må Menneskerettighedsdomstolen vel have en eller anden form for autoritet.

Må jeg så ikke sige, at det, der er det centrale, jo er, at man med et medlemskab af EU ikke bare kommer til at sidde med og diskutere nogle ting, som man gør i Europarådet, men at man også får decideret lovgivningskompetence i EU. Det er der, det helt afgørende problem opstår.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 66 af Charlotte Antonsen (V), Svend Auken (S) og Helle Sjelle (KF) (se side 6408) vedtoges med 94 stemmer (V, S, KF, RV og SF) mod 19 (DF og EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 65 af Morten Messerschmidt (DF) (se side 6407).

Forslag til vedtagelse nr. V 67 af Rune Lund (EL) (se side 6420).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Forespørgsel nr. F 16:

Forespørgsel til udenrigsministeren og statsministeren:

»Deler regeringen hovedkonklusionerne i DIIS-rapporten »Danmark under den kolde krig«?»

Af Villy Søvnald (SF) og Ole Sohn (SF).

(Forespørgslen anmeldt 27/10 2005. Fremme af forespørgslen vedtaget 2/11 2005).

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Jeg giver ordet til ordføreren for forespørgerne, hr. Holger K. Nielsen.

Vi skal lige have lidt ro, så man kan høre, hvad ordføreren siger.

Kl. 15.50

Begrundelse

Holger K. Nielsen (SF):

Det er ret usædvanligt, at Folketinget diskuterer forskningsrapporter, men hele forløbet omkring DIIS-rapporten vedrørende den kolde krig har også været meget usædvanligt. Det var den daværende Nyrupregering, der satte arbejdet i gang, og da den nuværende Foghregering kom til, blev det besluttet at udvide kommissoriet, så det også kom til at omhandle den danske sikkerhedspolitiske debat, især i 1980'erne, samt Øst-blokkens påvirkning af denne debat.

Statsministeren havde lanceret sin såkaldte kulturkamp, og nu skulle højrefløjen have hævn over en venstrefløj, som man påstod var i Øst-blokkens sold, og en fodnotepolitik, som nærmest blev karakteriseret som landsskadelig virksomhed. Det var unægtelig en utaknemlig opgave, der blev overladt til forskerne.

Da rapporten så udkom sidste sommer, var der vantro og skuffelse hos højrefløjen. Konklusionen lå langt fra, hvad man havde forventet. Forskerne havde ikke afdækket et forløb, hvor der var sovjetiske agenter, som styrede dansk sikkerhedspolitik. Forskerne gjorde ikke fodnotepolitikken til den katastrofe, højrefløjen hævdede. Tværtimod leverede de en analyse, der var både grundig, afbalanceret og nuanceret.

Højrefløjens reaktion var, at nu var fanden løs i Laksegade. Vreden skyllede ned over de stakels forskere, og der blev iværksat en kampagne med det ene formål at intimidere DIIS-rapporten og dens konklusioner. Vreden var så stor, at sagen blev en del af finanslovforhandlingerne.